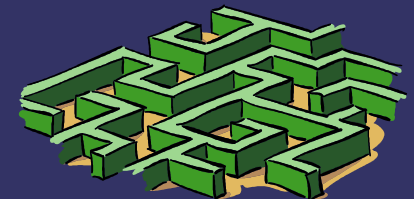

Metsapoliitika on omadega metsas

Rainer Kuuba

13. detsember 2017.a

Eesti Teaduste Akadeemia Looduskaitse Komisjoni 55. ettekandepäev

Metsapoliitika 1997. a

Metsanduse arengul on kaks lahutamatu ja teineteisest tulenevat üldeesmärki:

- 1) säästlik (ühtlane, pidev ja mitmekülgne) metsandus, mille all mõeldakse metsade ja metsamaade hooldamist ja kasutamist sellisel viisil ja sellises tempos, mis tagab nende bioloogilise mitmekesisuse, tootlikkuse, uuenemisvõime, elujõulisuse ja potentsiaali praegu ning võimaldab ka tulevikus teisi ökosüsteeme kahjustamata täita ökoloogilisi, majanduslikke ning sotsiaalseid funktsioone kohalikul, riiklikul ja globaalsel tasandil;
- 2) metsade efektiivne majandamine, mille all mõeldakse kõigi metsaga seotud hüvede ökonoomset tootmist ja kasutamist nii lühi- kui ka pikaajalises perspektiivis.

Metsaseadus

§ 2. Seaduse eesmärk

(1) Käesoleva seaduse eesmärk on tagada metsa kui ökosüsteemi kaitse ja säästev majandamine.

(2) Metsa majandamine on säästev, kui see tagab elustiku mitmekesisuse, metsa tootlikkuse, uuenemisvõime ja elujõulisuse ning ökoloogilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi rahuldava mitmekülgse metsakasutuse võimaluse.

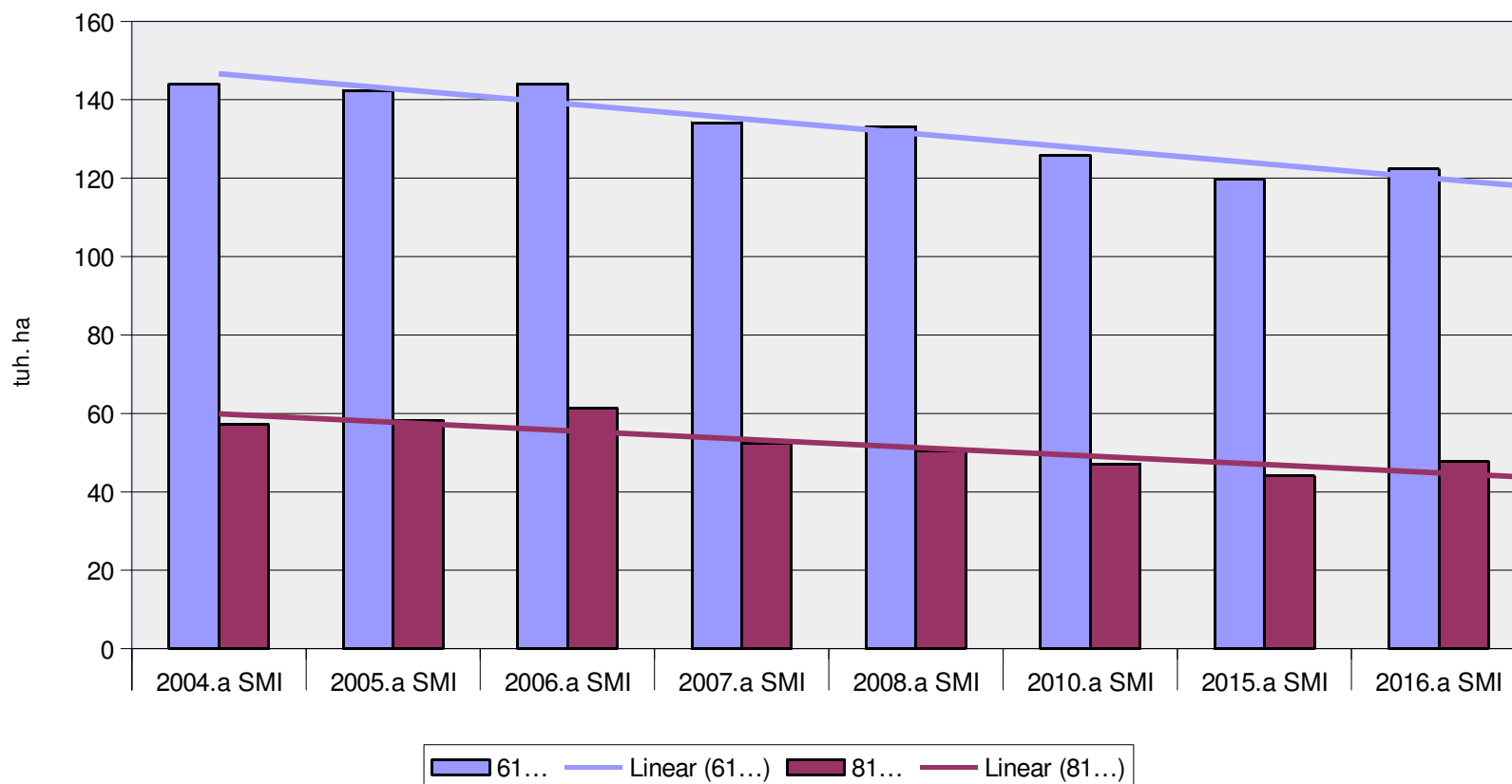
Mõned on arvanud, et kui seadusel on selline eesmärk, siis järelikult seadus tagab metsa kui ökosüsteemi kaitse ja säästva majandamise.

Aga tegelikult....

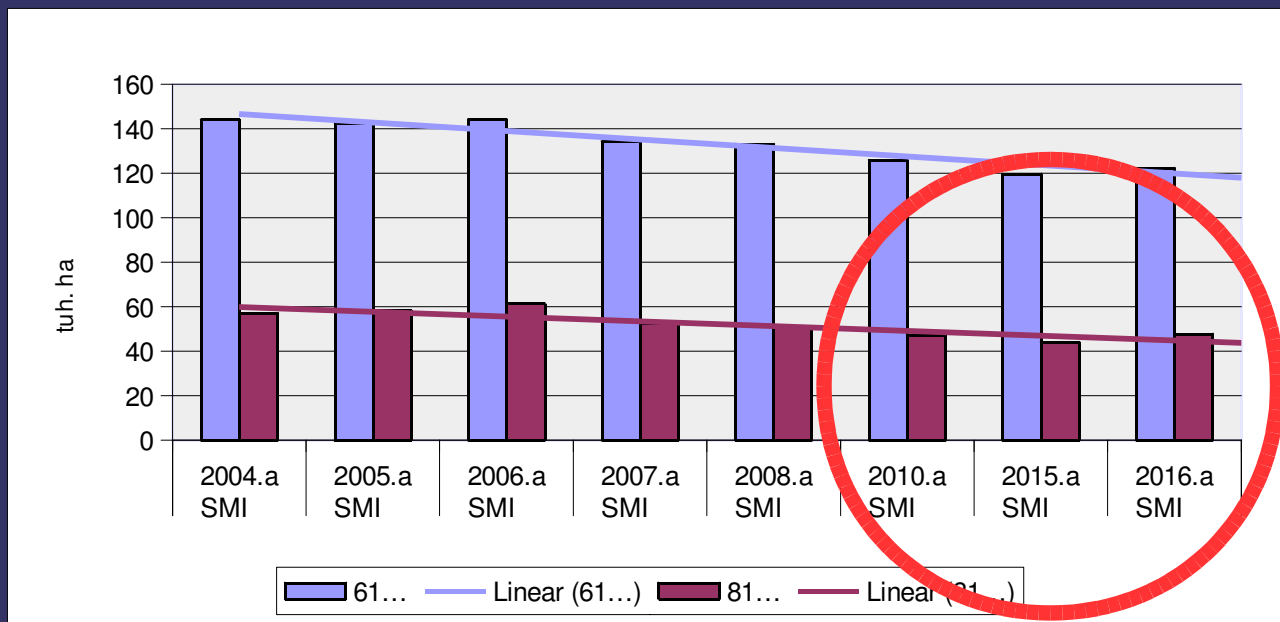
Saamine on iseasi...

Vanade majandatavate kuusikute pindala muutumine SMI
aruannete järgi

Saamine on iseasi...

Vanade majandatavate kuusikute pindala muutumine SMI aruannete järgi

Muudeti
metoodikat:
varasema 5 aasta
andmed on võrdse
kaaluga, mistõttu
raieküpsete
puistute pindala on
metoodiliselt
üle hinnatud

*Seega jutud sellest, et meil on kuusikud järsku vanaks
saanud või et vanemaid kuusikuid on varasemast rohkem,
on lihtsalt vale.*

Saamine on iseasi...

Kusjuures enam ei tea, mida uskuda, sest vanu andmeid muudetakse

2016.a avaldatud andmed:

1.12.1 Kuusikute vanuselise jagunemise muutumine

Changing of age distribution of spruce stands

Aasta Year	Näitaja	uuend. ala*** under reg.***	vanuse vahemik age class							kokku total	Indicator
			=< 20	21–40	41–60	61–80	81–100	101–120	121 >		
2014*	pindala (ha)	39 231	43 324	77 250	94 926	89 511	37 675	18 623		400 540	area (ha)
	osakaal (%)	9,8	10,8	19,3	23,7	22,3	9,4	4,6		100,0	share (%)
2010*	pindala (ha)	36 740	26 092	79 660	86 892	83 564	40 763	15 797		369 508	area (ha)
	osakaal (%)	9,9	7,1	21,6	23,5	22,6	11,0	4,3		100,0	share (%)
2005*	pindala (ha)	37 300	32 400	82 100	88 200	89 600	48 500	14 600	5 300	398 000	area (ha)
	osakaal (%)	9,4	8,1	20,6	22,2	22,5	12,2	3,7	1,3	100,0	share (%)
2000*	pindala (ha)	42 800	33 100	77 100	83 800	102 800	54 900	16 500	2 200	413 200	area (ha)
	osakaal (%)	10,4	8,0	18,7	20,3	24,9	13,3	4,0	0,5	100,0	share (%)

[Aastaraamat METS 2014. Keskkonnaagentuur, 2016]

Saamine on iseasi...

Kusjuures enam ei tea, mida uskuda, sest vanu andmeid muudetakse

2017.a avaldatud andmed:

1.12.1 Kuusikute vanuselise jagunemise muutumine

1.12.1 Changing of age distribution of spruce stands

Aasta Year	Näitaja	vanusevahemik / age class								kokku total	Indicator
		uuend.*** reg.***	=< 20	21–40	41–60	61–80	81–100	101–120	121 <=		
2016	pindala (ha)	56 774	49 054	80 102	99 792	82 753	39 138	14 647	6 179	428 438	area (ha)
	osakaal (%)	13,3	11,4	18,7	23,3	19,3	9,1	3,4	1,4	100,0	share (%)
2015	pindala (ha)	54 358	46 823	78 591	98 583	84 232	35 673	14 112	6 498	418 871	area (ha)
	osakaal (%)	13,0	11,2	18,8	23,5	20,1	8,5	3,4	1,6	100,0	share (%)
2010	pindala (ha)	44 524	26 003	79 413	86 636	83 338	40 705	10 884	4 885	376 388	area (ha)
	osakaal (%)	11,8	6,9	21,1	23,0	22,1	10,8	2,9	1,3	100,0	share (%)
2005	pindala (ha)	41 623	29 896	82 615	90 212	94 380	45 875	13 903	3 796	402 300	area (ha)
	osakaal (%)	10,3	7,4	20,5	22,4	23,5	11,4	3,5	0,9	100,0	share (%)
2000*	pindala (ha)	42 800	33 100	77 100	83 800	102 800	51 900	16 500	2 200	413 200	area (ha)
	osakaal (%)	10,4	8,0	18,7	20,3	24,9	12,3	4,0	0,5	100,0	share (%)

[Aastaraamat Mets 2016. Keskkonnaagentuur, 2017]

Saamine on iseasi...

Kusjuures enam ei tea, mida uskuda, sest vanu andmeid muudetakse

2016. a avaldatud vs 2017.a avaldatud andmed:

1.12.1 Kuusikute vanuselise jagunemise muutumine

1.12.1 Changing of age distribution of spruce stands

Aasta Year	Näitaja	vanusevahemik / age class					Kokku total	Indicator			
		uuend.***	61-80	81-100	101-120	121 <=					
2016	61-80	81-100	101-120	121 <=	kokku	82 153	39 138	14 647	6 179	428 438	area (ha)
					total	19,3	9,1	3,4	1,4	100,0	share (%)
2015	89 511	37 675	18 623		400 540	84 232	35 673	14 112	6 498	418 871	area (ha)
	22,3	9,4	4,6		100,0	20,1	8,5	3,4	1,6	100,0	share (%)
2010	83 564	40 763	15 797		369 508	83 338	40 705	10 884	4 885	376 388	area (ha)
	22,6	11,0	4,3		100,0	22,1	10,8	2,9	1,3	100,0	share (%)
2005	89 600	48 500	14 600	5 300	398 000	94 380	45 875	13 903	3 796	402 300	area (ha)
	22,5	12,2	3,7	1,3	100,0	23,5	11,4	3,5	0,9	100,0	share (%)
2000*	102 800	54 900	16 500	2 200	413 200	102 800	54 900	16 500	2 200	413 200	area (ha)
	24,9	13,3	4,0	0,5	100,0	24,9	13,3	4,0	0,5	100,0	share (%)

[Aastaraamat METS 2014. Keskkonnaagentuur, 2016;
Aastaraamat Mets 2016. Keskkonnaagentuur, 2017]

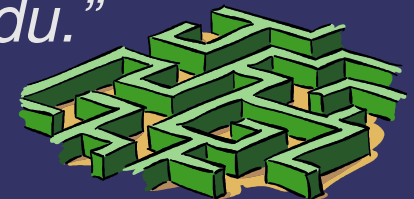

Saamine on iseasi...

2016.a algasid hirmujutud suur juurepessuohust

Keskkonnaminister Marko Pomerants (25.03.2016): “Pean Teid kurvastama. Ia boniteediga kuusikus on lugu halb, seal 80 aastani kuusk välja ei vea, palju jääb puudu.”

Saamine on iseasi...

2016.a algasid hirmujutud suur juurepessuohust

Ometi on kännult selgesti näha, et mädanik on puu mehhaanilise vigastuse tagajärg.

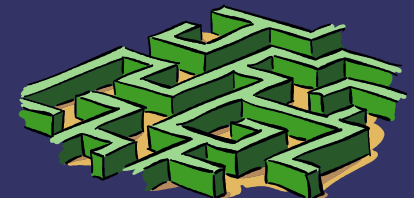
Saamine on iseasi...

Metsateadlased räägivad, kuidas metsatöösturite investeeringud toetavad metsaomanikke ning kuidas tööstuse arenedes saab raievanuseid langetada

“Ajast ja arust raievanused

Korjus märgib, et tehnika ja teadus on tänapäeval jõudsalt arenenud ja seda tuleks kasutusele võtta ka metsas. Näiteks toob ta välja, et praegu kasutatavad raievanused on pärit Nõukogude Liidu metsakoodeksist. Eesti Vabariigi metsaseaduses on neid veidi küll muudetud, aga mitte kuigivõrd. „Koodeksis toodud raievanused lähtuvad jämedate puidusortimentide tootmise vajadusest. Tänapäevane puidutööstustehnoloogia aga võimaldab kasutada märksa peenemat puitu,” märgib Korjus. See tähendab, et puidu tootmisel saaks rakendada ka lühemaid raieringe.”

*[Heleri All. Metsanduses on liiga palju majandust ja liiga vähe visiooni.
Maa Elu. 9.11.2017]*

Saamine on iseasi...

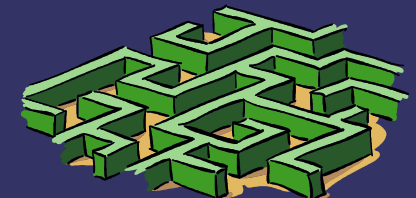
Metsateadlased räägivad, kuidas metsatöösturite investeeringud toetavad metsaomanikke ning kuidas tööstuse arenedes saab raievanuseid langetada

“Ajast ja arust raievanused

Korjus märgib, et tehnika ja teadus on tänapäeval jõudsalt a
seda tuleks kasutusele võtta ka metsas. Näiteks toob ta välja, et praegu kasutatavad raievanused on pärit Nõukogude Liidu metsakoodeksist. Eesti Vabariigi metsaseaduses on neid veidi küll muudetud, aga mitte kuigivõrd. „Koodeksis toodud raievanused lähtuvad jämedate puidusortimentide tootmise vajadusest. Tänapäevane puidutööstustehnoloogia aga võimaldab kasutada märksa peenemat puitu,” märgib Korjus. See tähendab, et puidu tootmisel saaks rakendada ka lühemaid raieringe.”

Lihtsalt vale!

[Heleri All. Metsanduses on liiga palju majandust ja liiga vähe visiooni. Maa Elu. 9.11.2017]

Saamine on iseasi...

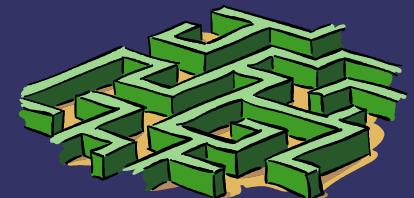
Metsateadlased räägivad, kuidas metsatöösturite investeerinud toetavad metsaomanikke ning kuidas tööstuse

“Ajast ja
Korjus m
seda tulek
kasutatav
Eesti Vab

Kas taastuva loodusvara kasutusmäärade kehtestamisel tuleks lähtuda tööstustehnoloogia võimalustest, nagu peab õigeks professor Korjus, või on siiski õigem lähtuda loodusvara saamaväärsest taastumisest?

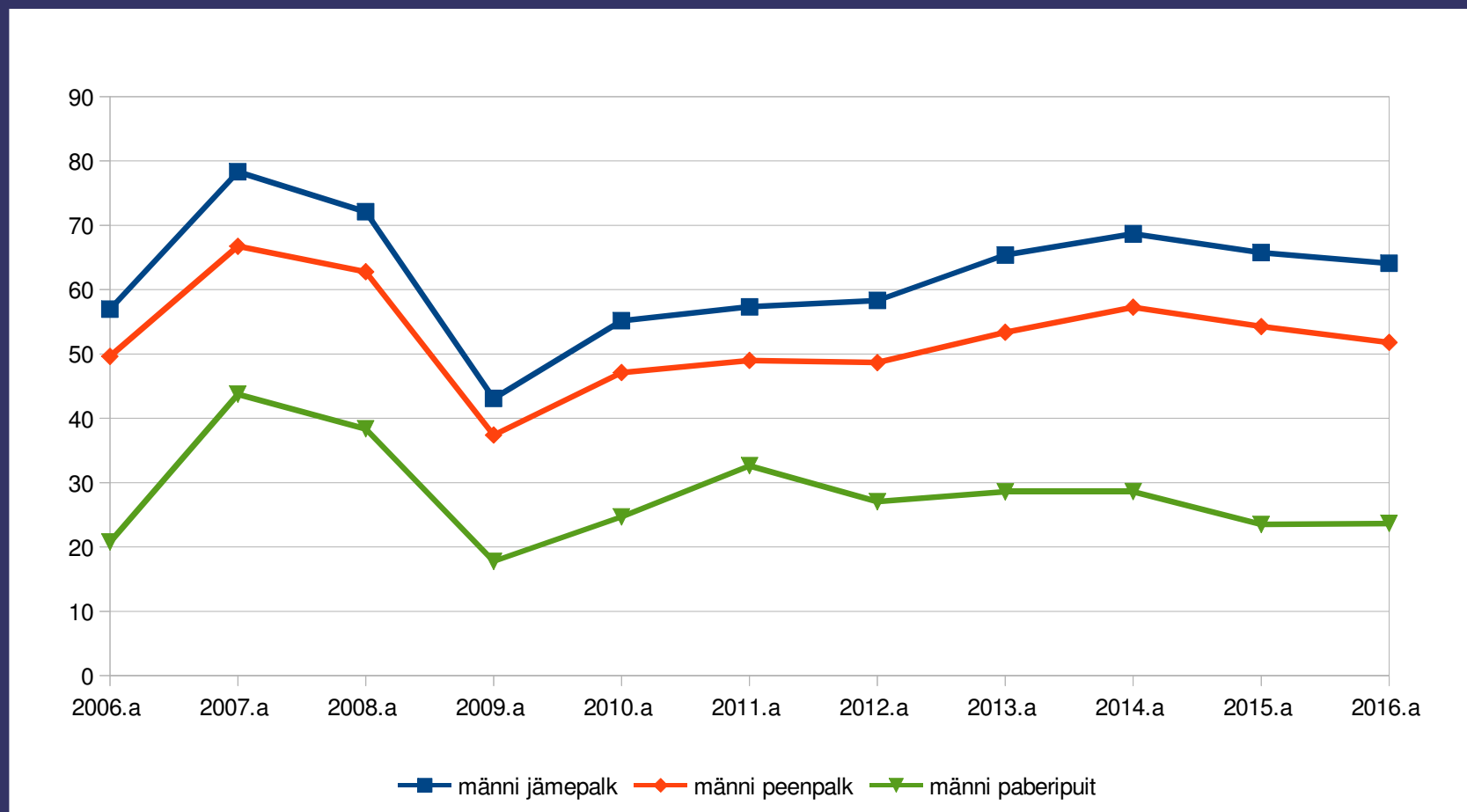
kuigivõrd. „Koodeksis toodud raievanused lähtuvad jämedate puidusortimentide tootmise vajadusest. **Tänapäevane puidutööstustehnoloogia aga võimaldab kasutada märksa peenemat puitu,**” märgib Korjus. See tähendab, et puidu tootmisel saaks rakendada ka lühemaid raieringe.”

[Heleri All. Metsanduses on liiga palju majandust ja liiga vähe visiooni.
Maa Elu. 9.11.2017]

Saamine on iseasi...

Tegelikkuses on tänu raievanuste alandamisele peenem metsamaterjal muutunud järjest odavamaks

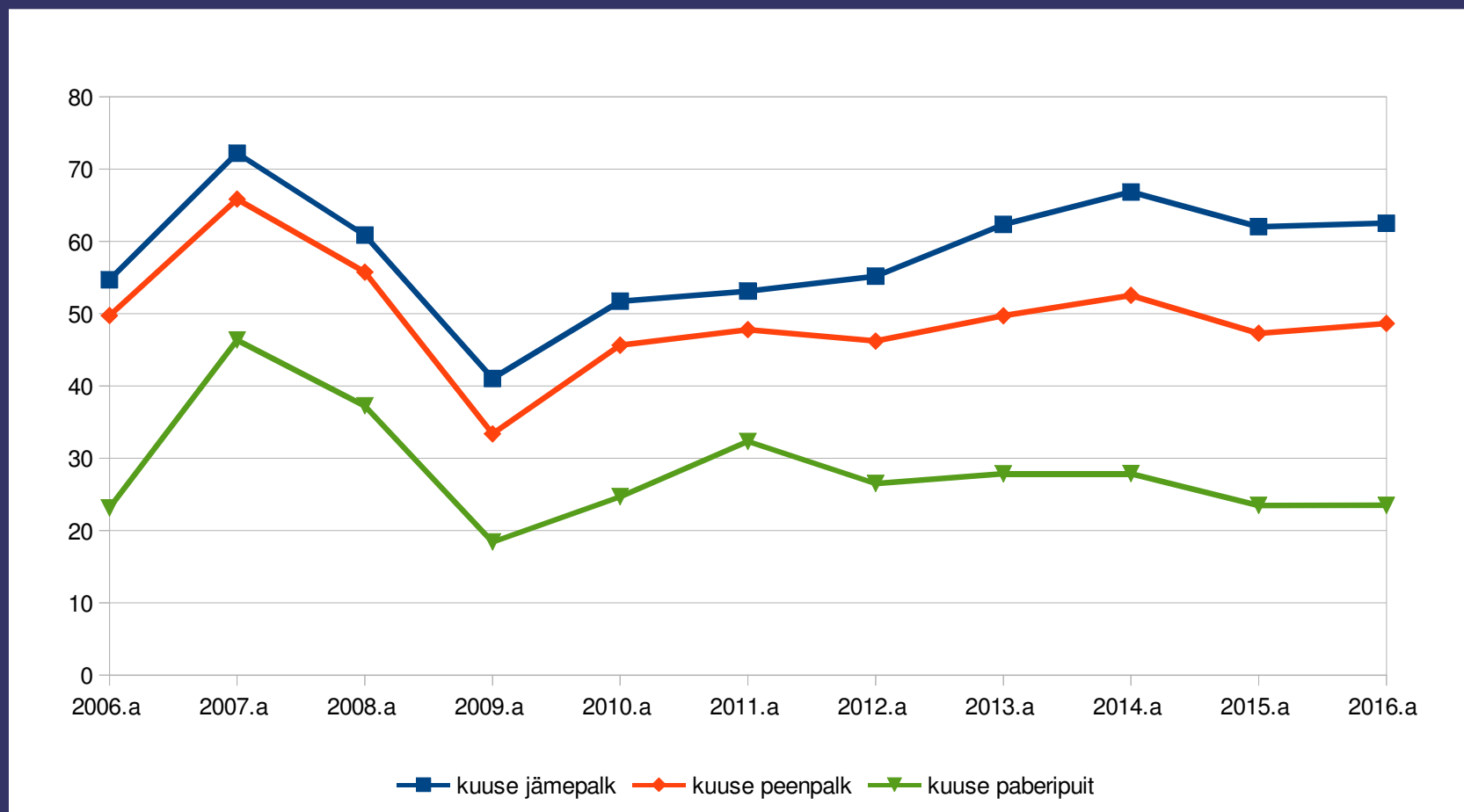

[<http://www.rmkk.ee/puidumuuk-1/puidumuuk>]

Saamine on iseasi...

Tegelikkuses on tänu raievanuste alandamisele peenem metsamaterjal muutunud järjest odavamaks

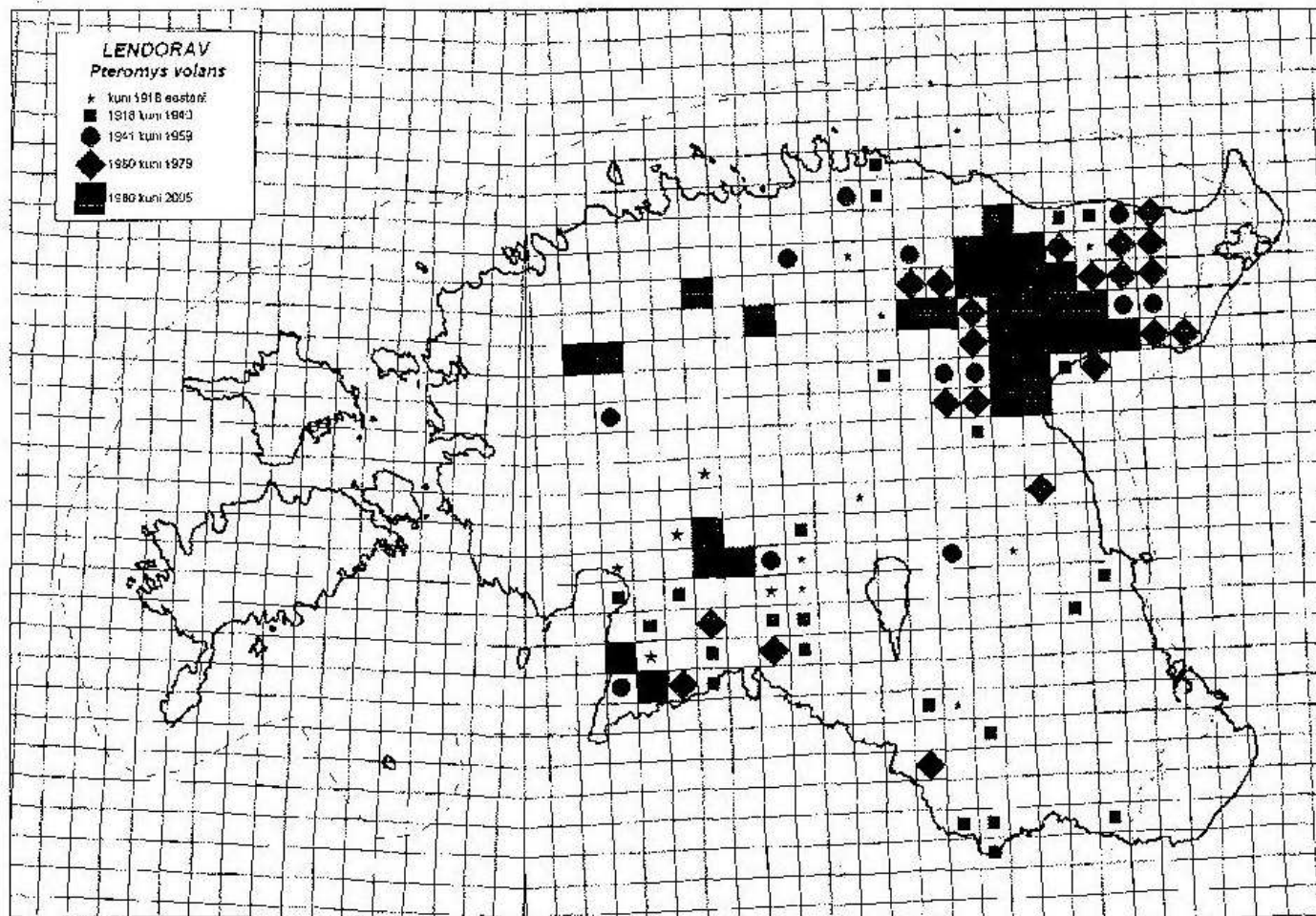

[<http://www.rmkk.ee/puidumuuk-1/puidumuuk>]

Saamine on iseasi...

Väheneb metsade võime tagada elustiku mitmekesisust

Joonis 2. Lendorava leviku ajalugu Eestis.

[Udo Timm. Tegevuskava lendorava (*Pteromys volans*) kaitse korraldamiseks. Tallinn, 2006]

Saamine on iseasi...

Väheneb metsade võime tagada elustiku mitmekesisust

Metsamajanduse mõju: Eesti metsadest kaob aastas keskmiselt 60 000 linnupaari

Riin Aljas
teadustoimetuse juhataja

JAGA FACEBOOKIS

KOMMENTEERI

PRINDI
ARTIKKEL

JAGA
ARTIKLIT

SAADA
VIHJE

18. jaanuar 2017
10:53

Leevike ja talv. | FOTO: Raigo Pajula/Postimees

[<https://atlas.postimees.ee/3983417/metsamajanduse-moju-eesti-metsadest-kaob-aastas-keskmiselt-60-000-linnupaari>]

Saamine on iseasi...

Keskkonnaministeeriumi ametnikel ei ole häbi esitada eelmise perioodi metsanduse arengukava täitmata jätmist kui raievanuste järjekordse alandamise kompromissi!

8.12.2017

Metsaseaduse muutmise seaduse väljatöötamine | Keskkonnaministeerium

väheneb. Metsaelustiku mitmekesisuse säilitamiseks kehtestatakse vastukaaluks raienormide leevendamisele säilikpuude jätmise kohustus ka turbe- ja valikraietel.

Vastukaaluks kuusikute raievanuse langetamisele tõhustatakse elurikkuse kaitset

Metsaseaduse muudatuste välja töötamisel lepidi huvigruppide üksmeelel kokku, et koos viljakate kuusikute raievanuse langetamisega astutakse selgeid samme laane- ja salumetsade range kaitse vajakute katmiseks. Sellest on ministeerium on ka kinni pidanud ning pidevalt teemaga tegelenud. Vastavalt 2016. aasta veebruaris tehtud Asko Lõhmuse analüüsile (/sites/default/files/metsade_range_kaitse_2016_alohmus.pdf) oli analüüsi tegemise hetkel veel puudujääke loo-, sooviku-, laane- ja salumetsa tüüpides. Keelates raie hoiualade Natura metsaelupaikades on neist kahe tüübi – loo- ja soovikumetsa – vajakud tänaseks kaetud ning laane- ja salumetsa vajakud on vähenenud vastavalt 2600 ja 2100 hektari võrra. Lisaks on analüüsitud muid meetmeid vajakute vähendamiseks, kuid tegemist on alles käimasoleva protsessiga. Näiteks valmis sel sügisel kaitsealadel riigimaal salu- ja laanemetsade vajakute katmise võimaluste analüüs. Välja on valitud vastavate metsatüüpide kompaktsed alad, mida on võimalik erinevate meetmete abil majandamisest välja arvata. Salumetsade vajakute katmiseks võib vajalikuks osutuda päris uute kaitsealade moodustamine, mida plaanitakse teha riigimaadel. Lisaks inventeerib RMK viljakates metsatüüpides täiendavaid vääriselupaiku ka majandusmetsades.

[<http://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/metsandus/metsaseaduse-muutmise-seaduse-valjatootaminei>]

Saamine on iseasi...

Riik võtab kaitse alla tuhandeid hektareid lageraielanke ⁵⁰

Nils Niitra
reporter

JAGA FACEBOOKIS

KOMMENTEERI

PRINDI
ARTIKKEL

JAGA
ARTIKLIT

SAADA
VIHJE

13. august 2017
23:59

[<https://pluss.postimees.ee/4209499/riik-votab-kaitse-alla-tuhandeid-hektareid-lageraielanke>]

Saamine on iseasi...

Nii intensiivset raiumist ei ole Eestis varem olnud!

Riigimetsas:

Periood	Keskmine väljaraie
1922 - 1939	3,00 tm/ha
1940 - 1945	3,50 tm/ha
1946 - 1955	3,05 tm/ha
1956 - 1965	2,92 tm/ha
1966 - 1975	2,98 tm/ha
1976 - 1985	2,40 tm/ha
1986 - 1995	2,25 tm/ha

[Eesti riigimetsad ja nende majandamine 1918-1998. Tallinn, 1998]

RMK aastaaruannete järgi raiuti riigimetsast
2015.a keskmiselt **3,83 tm/ha**
ja 2016. a keskmiselt **4,12 tm/ha**.

Keskmise raiemahu leidmisel on metsamaa hulka arvestatud ka
rangelt kaitstavad metsad, kus raiumine on keelatud.

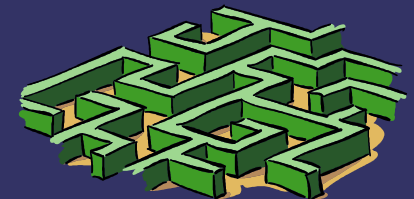
Saamine on iseasi...

Nii intensiivset raiumist ei ole Eestis varem olnud!

Erametsade kohta on andmeid vähem, kuid
kolhoosides-sovhoosides raiuti kokku aastas
keskmiselt 1,0...1,5 tm/ha.

*[Toivo Meikar, Ivar Etverk. Põllumajandusmetsad ja nende majandamine
aastail 1944-1990. 2005.]*

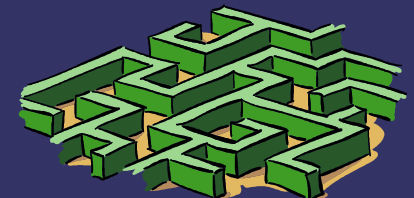
SMI aastaaruannete järgi raiuti era- ja firmametsast
2015.a keskmiselt **4,95 tm/ha.**

Saamine on iseasi...

Seega peaks olema ilmne, et praegu kehtiv metsaseadus ei taga ei metsaseaduse enda eesmärki ega metsapoliitika eesmärke. Samuti on selge, et oluline osa praegustest ametnikest ja poliitikutest ei soovi metsaseaduse põhimõttelist muutmist.

Eesti riiklik metsapoliitika on omadega metsas!

Selget meelt!

